

használjuk az ellenségszeretetet, az erőszakmentességet, a szelidséget és a békességteremtést.

Ellenségszeretet (Máté 5,43). Vö.: KIO 445. o. – Az én pozitív viszonyulásom azok felé, akik ártó szándékkal, ellenségesen viselkednek velem szemben. Aki engem nem csupán nem szeret, de ártásomra is van, én azt is szeretni akarjam. Egyirányú magatartás, tőlem őfelé. Akkor is, ha van remény a viszonzásra, akkor is, ha nincs. Megbocsátás annak is, aki üldöz (Lukács 23,34). Ez az üldözés szinte szükségszerű nem csupán Jézus, de követői iránt is (János 15,20; Máté 10,23). A boldogmondásokba is bekerült, sőt még értük való imádkozásra is felszólít Jézus. Mindhalálig ki kell tartani, és inkább elmenekülni kell, mintsem erőszakkal válaszolni (Máté 10,23). A kikényszerítésekre túlteljesítéssel válaszolni, tehát nem csupán elviselni, de aktívan visszaszeretni a bántást (Máté 5,40-44).

Erőszakmentesség (Máté 5,39). Vö.: KIO 425. o. – Az én viszonyulásom minden emberhez, minden létezőhöz (?). NEM-et mondva minden erőszakra: mentessé téve magam minden erőszakosságtól. Ennek földi megvalósulását tekintve vannak erősen pesszimista vélemények: „Az erőszakmentes társadalom – úgy tűnik számomra – teljesíthetetlen álmom marad..., de mindezek ellenére a keresztényeknek ezt a végső reményt kell képviselniük. Isten is azon fáradozik, hogy ezt a mi világunkba is behozza” (N. Lohfink). Ismert szerzők erősítik meg a KIO evangéliumi megállapításait (Windass, J. M. Müller). „Talán nem szerencsés ez az erőszakmentesség... mindig elégtelen a negatív meghatározás, mely a szanszkrit ahimsza fordítása” (J. M. Müller). Ezért fordította ezt Gandhi satyagraha-ra, ami az igazsághoz való ragaszkodást jelenti. Szerinte ezt az valósítja meg, aki a „legsatnyább teremtményt is úgy szereti, mint saját magát” (Gandhi). Ebből eredt, hogy a maláriát terjesztő szúnyogok védelmében is szót emelt, amikor nemzetközi akció indult az indiai fertőzésekből eredő halálozások enyhítésére (Dr. Heiser). Ezt a fogalmat a KIO alapvetően a fizikai erőszakra értette.

Szelidség (Máté 5,5) Vö.: KIO 413. o. – Az én pozitív viszonyulásom mindenki iránt. IGENT mondva egy pozitív magatartási formára. Kovács Tádé négyesfogatai alapján: túlzás: dühösködés, nagyszerűség: szent harag, mérséklet: szelidség, kisszerűség: halvérűség. Szándékolt önnevelési irányulás a szent harag és a szelidség felé ajánlott. A szelidség olyan belső békesség gyümölcse, amely az agresszivitás, a durvaság és az erőszak ellentéte. (A.Comte-Sponville). Az athéniek büszkélkedtek vele, hogy ők vezették be a világra a szelidséget

(praotész), a barbárság ellentétéként. Szavuk igei alakjának jelentései: megbékíteni, lecsillapítani” (Romilly). „A legszerényebb szinten a szelidség a viselkedés nyájasságát a másokkal szemben tanúsított jóindulatot jelöli...nagylelkűséget, megbocsátást, emberségességet” (Arisztotelész).” Ez a rugalmasság, a türelem, az önfeláldozás, az alkalmazkodóképesség erénye” (Simone Weil). A szó nagyon is pozitív értelmében „női erény... erőszak nélküli bátorság, keménység nélküli erő, düh nélküli szeretet” (A. C.-Sponvill).

Békességteremtés (Máté 5,9). Vö.: KIO 436., 592. o. – Mindenki viszonyulása mindenki iránt. IGENT mondás arra, hogy „minden ellenségeskedés legjobb megoldása a barátkozás” (B. Franklin). A fenti három nagy erény célja a Jézus szerinti béke megteremtése a földön, az emberek között (János 14,27). A világ békéje erőfölény és/vagy erőegyensúly eredménye. Jézus békéje az ellenséget is szeretők, az erőszakmentesek, a szelídek magatartásának gyümölcse. Passzív békességteremtés, amikor nem állok be a verekedők közé, és ezzel nem szaporítom az erőszakosok számát. Aktív az, amikor a szeretet leleményességével egymás ellenére élés helyett barátokat tudok szerezni az egymásért élésre.

Összefoglalva a fentieket: az érintett emberek köre tágul az 1.-től a 4. felé. A magatartás egyre pozitívabb tartalmú. Mintha erre rímelné apostoli küldetésünk is: „Szereztek barátokat!” Javasolom, hogy a jézusi szereteteszmény harmadikjaként a békességteremtést használjuk.

BULÁNYI GYÖRGY

A SZOLNOKI KATEKÚMENEK MISEJE

Kedves Judit, kedves Gábor és kedves többi szolnoki Testvéreim! Egész úton hazafelé azon gondolkodom, mit mondjak majd először is, kedveset szépet nekik... – írta Petőfi útjában haza felé, a szülői házba. Pénteken reggel én is elkezdtem gondolkodni, hogy mit mondjak majd először is Juditnak, Gábornak, mielőtt megkereszteljük őket. Mi várható egy magyartanártól? Hát csak szavalás. És azt gondoltam ki, hogyha már Jézus nevében merítem meg őket, történhessék is valami a lelkükben, ahogyan Jézus lelkében is történt, amikor

megkeresztelte őt unokabátyja a Jordán vizében. Mi történt vele? Hallotta az Isten hangját megszólalni a lelkében: Te vagy az én szerelmes Fiam, akiben nekem jó kedvem telik...

Ki mondja meg, mit ad az ég? Megismétlődhetnek az, ami meghatározta megkeresztelkedése után Jézus életét, megismétlődhetnek Judittal, Gáborral is? Meg, ők is hallhatják majd szívük mélyén: Te vagy az én szerelmes lányom... Te vagy az én szerelmes fiam... És egy szó szerinti értelemben halálos szeretet született meg e hang hallásának erejében Jézus életében, amely a Golgotán keresztül a feltámadás ragyogásába vitte őt. Ebbe akartam én most Nektek besegíteni szakmai alapon, magyartanárként, amikor kiválasztottuk Nektek a világirodalom általam ismert legszebb versét Jézusról, melyet egy édesanyám-korú és csak négy osztályt végzett szalontai juhászbojtár írt. Az a címe, hogy Virág ballada, és hőséneke neve: Eső Virág András.

Sokszor végig gondoltuk már, hogy a keresztség s a többi szentségünk is mind csak jelek, amelyek jeleznek valamit. A jel csak forma, mely beszél a tartalomról. Csak vallási cselekmény, amelynek mögötte azonban ott van jézusi gondolkodásunk, ott van egész jézusi életünk – vagy szerényebben – ott van a szándékunk, hogy Jézus módjára gondolkodjunk és éljünk.

Kiemelek valamit a Virág balladából. A citera hangjain egy hős ország támadt fel dalolva, melyet a gonosz kondások el nem viselhetnek: Hát mért játszik sokkal szebben és más húron a bolond! Kedves Testvéreim, rólunk énekel ez a költemény. Mi más húron, mi egy Országról énekelünk, amely az Istené. Ez az ének – a mi életünk. A keresztség annak a jele, hogy akarjuk vállalni, hogy más húron énekelünk, mint a minket körülölelő világ. De nem azért, hogy különbözzünk tőle, hanem azért, hogy eltanulja tőlünk a világ ezt a jézusi éneket és életet. Azért, hogy az egész emberiség azt énekelje, amit Jézus tanított megkeresztelkedése után, miután legyőzte a Sátán kísértését. Azt a kísértést, hogy az isteni ének helyett az uralkodás, a pénz és az ölés dicséretet énekelje. Jézus más húrokon játszott. Ti is más, jézusi húrokon játsszatok egész életekben.

De hát a mai nap nemcsak Judit és Gábor keresztelésének a napja, hanem a liturgiában ezenfelül még Szentháromság vasárnapja is, s ti a Szentháromság nevére lesztok megkeresztelve. Ezért aztán mondok valamit még arról is A Bokor Karácsonyi Ajándék c. 100. szamizdat kötetében vagy 25 éve írtam egy himnuszt a Szentháromságról. Címe: Állítmányok. Szabad vers – hét strófában, vagy csak tételben. Olyan, amilyen telik tőlem. Ma már talán nem, de 25 éve még telt.

1. Szentháromság! Életem ősoka. Természetem őselve. Szeretetvilág. Békességvilág. Tisztaságvilág. Nincs benne semmi az önzésből. Nem kényszeríthető. Sérthetetlen. Transzcendál időt és gonosztságot. Transzparens, mert nincs titkolni valója. Megvalósultság, és mégis örök tervezés. Életünk részese.

2. Velünk levő. Velünk együttműködő. Kezemet fel emelni segítő. Kezemmél jót tenni – kétszeresen is segítő. Céломra irányító. Az idő malmai Neked örölnék. A történelem Feléd hömpölyög.

3. Minta-ok. Modellvilág. Minket modellező. Megtápasztalható:

ha két szerelmes szeretetben összebújik
ha egy nehéz feszültség ellenére az élet továbbmegy

ha a végső szó: a tovább

ha a cérna el nem fogy

ha senki sem húzza ki a gyufát

ha a szeretet minden akadályt legyőz.

4. Egyház prototípusa. Lélek köti össze, azoké, akik alkotják. Csak figyelésre és szolgálatra köt össze. Oda nem figyellel, közönnyel meg nem tipor. Uralkodást, diktálást, engedelmességet nem ismer.

5. Jóság-világ. Adás-világ. Kapás-világ. Útésmentes világ. Bántásmentes világ. Csak-jó világ.

6. Értünk élő világ. Értünk aggódó-izguló. Velünk bánkodó és örvendező. Együtt fájó és hazaváró. Balzsamot időben ránk öntő s örökre tároló. Fájó-örvendező. Sírva is vigadó világ.

7. Jó, hogy vagyok.

Jó, hogy akartál.

Jó, hogy útnak indítottál.

Jó, hogy húzol magad felé.

Jó, hogy rév vagy.

Jó, hogy Feléd megyek.

Jó, hogy közel vagy.

Jó, hogy...

Folytassátok csak, Testvéreim! Mondjátok el, hogy milyen világban akartok élni. Mondjátok el, hogy milyen világot akartok Judit és Gábor számára. Nemcsak odafent, hanem idelent is. Mert Hermész Triszmegisztoz megmondta, hogy a lentnek olyanná kell válnia, mint a fentnek, mert a lentnek fenn van a mintája.

Amen

BULÁNYI GYÖRGY

MÁSİK KATEKÚMEN-MISE INÁR- CSON

Testvéreim! Nagyapó mesél, nagy a figyelem. Mesélje el hát, hogy mi a szerelem? Jön az első bál, első ideál... – halottam ezt az ócska műdalt kisgyerek koromban. De ez alkalommal csak egy virtuális nagyapó fog mesét mondani, nem is fogja énekelni a maga meséjét, és egy másfajta nagy-nagy szerelemről fog szólni